ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ - ΓΡΑΦΕΙΑ, ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 57
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ - ΠΙΕΣΤΗΡΙΑ, ΒΟΥΛΓΑΡΗ 11
ΤΗΛΕΦ. ΓΡΑΜΜΑΙ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ 52665
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΟΥ 53667 - ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ 53554
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ 53551 - ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩΝ 53459

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΑΙ ΔΥΟ
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΑΧΜΑΙ 750
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ: ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 12
ΑΙ ΕΞΑΜΗΝΟΙ ΚΑΙ ΑΙ ΤΡΙΜΗΝΟΙ ΑΝΑΛΟΓΩΣ
ΑΓΓΕΛΙΑΙ - ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ

ΕΤΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 6116

ΑΘΗΝΑΙ, ΤΕΤΑΡΤΗ 15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1939

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΓΓ. ΒΛΑΧΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΙΝ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΩΝΙΑΝ

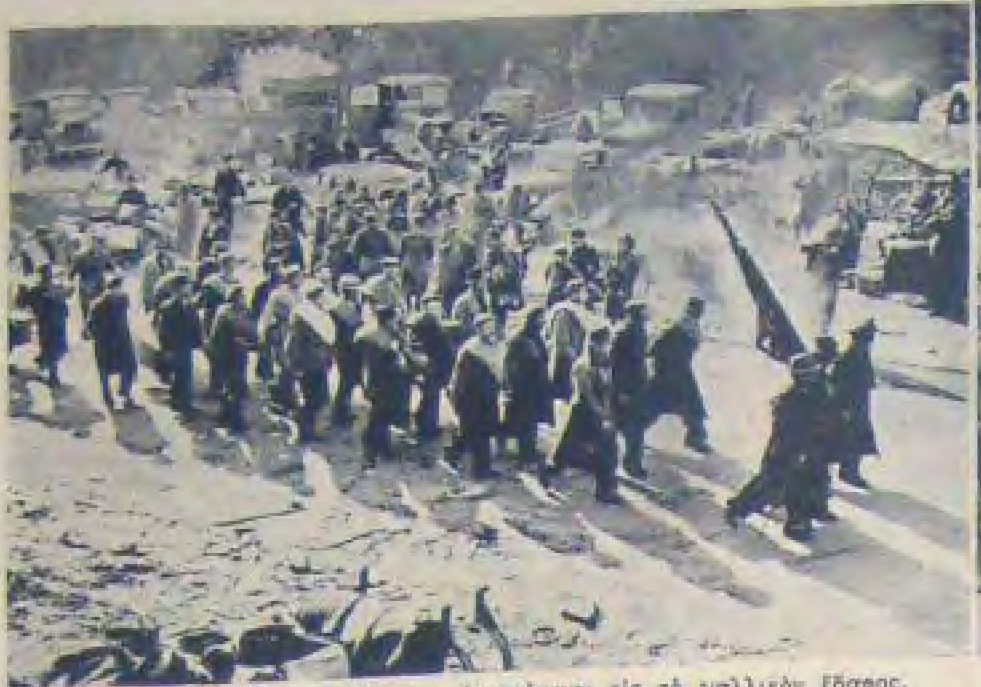
Άνδρες της Διεθνούς Ταξιαρχίας εισερχόμενοι εις το γαλλικόν έδαφος, αφού εγκατέλειψαν εις τα σύνορα, τα αυτοκίνητά των και τα άλλα μεταφορικά μέσα τα οποία διακρίνονται εις το βάθος.

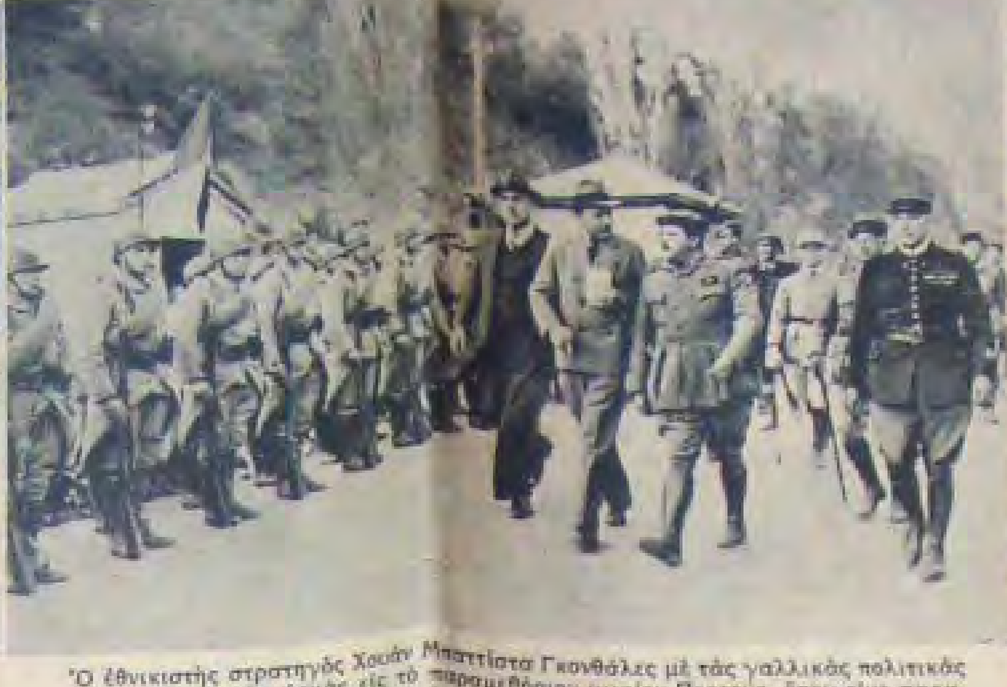
Ο εθνικιστής στρατηγός Χουάν Μπαττίστα Γκονθάλες με τας γαλλικάς πολιτικάς και στρατιωτικάς αρχάς εις το παραμεθόριον χωρίον Πέρτους, όπου είχε παραταχθή και γαλλικόν απόσπασμα.

Η διέλευσις εκ της πόλεως Θερβέρας του κυβερνητικού ιππικού το οποίον εκάλυπτε την υποχώρησιν των τελευταίων τμημάτων του κυβερνητικού στρατού.

ΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΕΝ ΛΙΒΥΗ ΗΥΞΗΘΗΣΑΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΣ ΕΙΣ 62 ΧΙΛΙΑΔΑΣ ΑΝΔΡΩΝ

Ο ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ ΠΡΟΕΒΗ ΕΙΣ ΔΙΑΒΗΜΑ

ΑΣΑΦΕΙΣ ΑΙ ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΤΣΙΑΝΟ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 14 Φ]ρίου. (Ἰδ. ὑπηρ.).—Ἐξ ἐγκύρου πηγῆς ἐκφράζεται ζωηρὰ ἀνησυχία ὅσον ἀφορᾷ τὰς προθέσεις τῆς ἰταλικῆς Κυβερνήσεως κατόπιν τῆς χθεσινῆς συνομιλίας Πὲρθ—Τσιάνο ἥτις περιεστράφη κυρίως ἐπὶ τῆς στρατιωτικῆς καταστάσεως ἐν Λιβύῃ.

Ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς παρέχεται ἡ πληροφορία ὅτι ὁ Λόρδος Πὲρθ ἐτόνισεν, ὅτι αἱ ἰταλικαὶ στρατιωτικαὶ ἐνισχύσεις αἱ ἀποσταλεῖσαι εἰς τὴν Λιβύην ἄνευ προηγουμένης προειδοποιήσεως ἦσαν ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνταλλαγῆς πληροφοριῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν τὰς ὁποίας προβλέπουν αἱ ἀγγλο-ἰταλικαὶ συμφωνίαι τῆς 16ης Ἀπριλίου, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἀπετέλουν ἀπειλὴν διὰ τὰ συμφέροντα τῶν ἄλλων Δυνάμεων ἐν τῇ Βορείῳ Ἀφρικῇ.

Ὁ κόμης Τσιάνο ἀπήντησεν ὅτι αἱ ἰταλικαὶ στρατιωτικαὶ δυνάμεις ἐν Λιβύῃ ηὐξήθησαν κατὰ 20.000 ἀνδρῶν ἤτοι ἀνῆλθον εἰς 62000 κατόπιν τῆς ἀναλόγου ἐνισχύσεως τῶν γαλλικῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων εἰς τὴν νότιον Τύνιδα, ἀλλ' ὅτι θὰ περιορισθοῦν κάτω τῶν 30.000 ἅμα ὡς ἀποκατασταθοῦν ὁμαλαὶ συνθῆκαι.

Ὁ λόρδος Πὲρθ ἐξέφρασε τὸν σκεπτικισμόν του ἀναφορικῶς πρὸς τὰς πληροφορίας περὶ γαλλικῶν ἐνισχύσεων, ἀλλ' ὁ κόμης Τσιάνο προσεφέρθη νὰ συζητήσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ὁ λόρδος Πὲρθ περαιτέρω προσέθεσεν ὅτι ἡ πολεμικὴ τοῦ ἰταλικοῦ Τύπου ἐναντίον τῆς Γαλλίας καὶ αἱ ἀνυπόστατοι ἀξιώσεις ὡς τὰς ἐκθέτει τὸ περιοδικὸν «Διεθνεῖς σχέσεις» ἦσαν ἐπιζήμιοι τόσον διὰ τὰς ἀγγλο-ἰταλικὰς ὅσον καὶ διὰ τὰς ἰταλο-γαλλικὰς σχέσεις.

Ὁ κόμης Τσιάνο ὅμως ἀπήντησεν ὅτι ἡ Γαλλία ἦτο ὑπεύθυνος διὰ τὴν ὑφισταμένην ἔντασιν τῶν σχέσεων, ἡ δὲ ἰταλικὴ Κυβέρνησις δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὑπεύθυνος δι' ὅλα τὰ ἄρθρα τὰ δημοσιευόμενα εἰς τὸν Τύπον.

Ὁ κόμης Τσιάνο ἐπεξετάθη εἰς σχετικὰς λεπτομερείας ἀλλ' ἀπέσχεν ἀπὸ τοῦ νὰ παράσχῃ συγκεκριμένας διαβεβαιώσεις.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ 15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΕΝΑΣ ΝΟΜΟΣ

Δὲν νομίζομεν ὅτι θὰ τύχῃ ἀντιρρήσεων ὁ νόμος, ὁ νεωστὶ δημοσιευθείς, διὰ τοῦ ὁποίου ὁρίζεται ὅτι οἱ ἄνευ ἀδείας ἀπέχοντες τῆς ἕδρας των μητροπολῖται θὰ θεωροῦνται παραιτηθέντες. Καὶ δὲν τὸ νομίζομεν διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φαντασθῶμεν ἱεράρχας [illegible] μακρὰν τοῦ ποιμνίου των καὶ ἄνευ ἀδείας, πρὸ πάντων δὲ ἄνευ λόγου σοβαροῦ [illegible]

◆

ΟΙ ΘΥΡΕΟΙ ΤΗΣ ΙΟΝΙΟΥ

Εἰς τὴν σειρὰν τῶν γραμματοσήμων, τὰ ὁποῖα θὰ ἐκδοθοῦν ἐπὶ τῇ 75ετηρίδι ἀπὸ τῆς ἑνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Μητρὸς Πατρίδος εἴδομεν ὅτι περιελήφθη καὶ παράστασις μὲ τοὺς θυρεοὺς τῆς Ἰονίου Πολιτείας. Ἂς ἐπιτραπῇ ἐν τούτοις [illegible]

◆

ΑΙ ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ

[illegible]

τικον. Ἡ γραφικότης τοῦ εἴδους αὐτοῦ προδίδει πάντοτε ἀφέλειαν καὶ — ἂς μὴ θεωρηθῇ ὑπερβολή — μία ἀνορθόγραφος ἐπιγραφὴ ἀποτελεῖ καὶ ἀντιαισθητικὸν θέαμα καὶ κάτι ἄλλο [illegible]

Μάθε τὴν ὀρθογραφίαν
νὰ κερδίσῃς τὴν σοφίαν...

[illegible]

◆

ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΜΠΗΝ

Ἀνεγνώσαμεν ἀνακοίνωσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας διὰ τὸ ζήτημα τῆς καταπολεμήσεως τῆς πληθυνθείσης [illegible] κάμπης τῆς πεύκης περὶ τῆς ὁποίας ἡ στήλη αὐτὴ εἶχε γράψει κατ' ἐπανάληψιν. Ἐκ τῆς ἀνακοινώσεως αὐτῆς ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας κάμνει ὅ,τι ἠμπορεῖ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἐπιβάλλεται ὅμως νὰ τὸ βοηθήσουν καὶ οἱ ἰδιοκτῆται δασικῶν ἐκτάσεων. Ἔχει δὲ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας ἀπολύτως δίκαιον ἐπιμένων εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς βοηθείας αὐτῆς. Θὰ ἐπεθυμοῦμεν, ἐν τούτοις, νὰ εἰδοποιήσωμεν τὸν κ. Κυριακὸν ὅτι ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας οἱ κάτοχοι ἰδιοκτητῶν δασικῶν ἐκτάσεων δὲν θὰ συμμορφωθοῦν πρὸς τὰς συμβουλάς του. Ἡ ἀδιαφορία τῶν περισσοτέρων διὰ τὰ δάση των εἶναι γνωστή. Σκόπιμον, λοιπόν, θὰ ἦτο νὰ εὑρεθῇ τρόπος ἐξαναγκασμοῦ των πρὸς καταπολέμησιν τῆς κάμπης. Μία εἰδικὴ φορολογία τῶν ἰδιοκτητῶν δασικῶν ἐκτάσεων διὰ τὸν κατὰ τῆς κάμπης ἀγῶνα θὰ ἀπετέλει ἓν μέσον πρὸς συγκέντρωσιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος ποσοῦ διὰ τὴν πρόσληψιν ἐργατῶν. Ἕτερον μέσον θὰ ἦτο ἡ ἐπιβολὴ προστίμου εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας δασικῶν ἐκτάσεων, τῶν ὁποίων τὰ πεῦκα μαστίζονται ἀπὸ τὴν κάμπην. Ἂς σκεφθῇ λοιπὸν ὁ κ. Ὑπουργός, τὴν πρότασιν διότι ἴσως δὲν τὴν εὕρῃ ἀνωφελῆ.

◆

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

Τὴν Δευτέραν — μᾶς γράφει ἀναγνώστης — [illegible]

πρᾶγμα εἰς τοὺς [illegible] του θαμῶνας. Ἂς μὴν εἴμεθα, λοιπόν, ὑπερβολικοί...

◆

ΟΙ ΓΛΑΡΟΙ

Ἀναγνώστρια τῆς «Καθημερινῆς» μᾶς γράφει ὅτι τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν παρέστη πρὸ τοῦ θεάματος περιέργου «παραθαλασσίου» κυνηγοῦ, ὁ ὁποῖος εἰς τὸν Ἅγιον Κοσμᾶν τοῦ Καλαμακίου, ἐτυφεκοβόλει τοὺς γλάρους ποὺ εἶχον συγκεντρωθῆ εἰς τὴν ἀκτὴν καὶ ἐπερίπταντο ἑνὸς ἁλιευτικοῦ πλοιαρίου προφανῶς διὰ νὰ εὕρουν [illegible] ἀπὸ τὰ δίκτυα ψαράδων. Προσθέτει ὅτι τὸ φαινόμενον εἶναι σύνηθες, διότι οἱ «παραθαλάσσιοι» αὐτοὶ κυνηγοὶ ἀσκοῦνται εἰς τὴν σκόπευσιν πτηνῶν «εἰς τὸ φτερό» καὶ μᾶς περιγράφει τὸ συναίσθημα τῆς φρίκης ποὺ τὴν κατέλαβεν εἰς τὴν θέαν τοῦ ἄνευ λόγου καὶ χάριν παιδιᾶς φόνου τῶν ἀνυπόπτων ὡραίων γλάρων. Ἡ ἀναγνώστρια δὲν ἔχει ἄδικον ζητοῦσα, ἐν τέλει, νὰ ἀπαγορευθῇ τὸ ἀνόητον αὐτὸ κυνήγιον. Ἄλλως τε οἱ γλάροι ἀποτελοῦν καλὸν καὶ ἀβλαβὲς στόλισμα τῶν ἀκτῶν μας καὶ εἶναι, πράγματι, κρίμα νὰ ἐπιτρέπεται ἡ ἐξόντωσίς των.

◆

ΤΟ ΚΕΦΙ ΤΗΣ...ΡΕΝΑΣ

Ὅταν ἡ δεσποινὶς Ρένα, [illegible]

◆

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

—Αἱ φιλοφρονήσεις τοῦ Φράνκο πρὸς τὴν Ἀγγλίαν...
—Εἶναι... λιρικαί.

Ο ΝΕΟΣ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ὁ ἀναλαβὼν τὰ καθήκοντά του ὡς Ὑφυπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Νικ. Σπέντζας.

ΟΜΙΛΕΙ Ο ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΟΣ

ΜΙΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΟΥΕΛΛΣ

ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΣ...

Ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος μὲ τόσην ἀτρόμητη φαντασία περιγράφει τὸ πιὸ μακρυνὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ ὁποῖος μὲ τόσο ρεαλισμὸ καὶ ἐπιστημονικὴν σκληρότητα καταστρέφει εἰς τὰ ἔργα του κόσμους καὶ πολιτισμούς, ὁ μέγας Ἄγγλος συγγραφεὺς κ. Ε. Οὐέλλς παρακολουθεῖ τώρα μὲ πραγματικὴν ἀγωνία τὴν ἐξέλιξι τῶν πραγματικῶν γεγονότων ποὺ ταράσσουν τὴν πολιτισμένην ἀνθρωπότητα. Καθισμένοι γύρω του, χθὲς τὸ πρωΐ, σ' ἕνα σκοτεινὸ σαλονάκι τῆς «Μεγάλης Βρεταννίας», δὲν μποροῦμε ἐπὶ μισὴ ὥρα ποὺ μᾶς μιλεῖ, ν' ἀποσπάσωμε τὸ ἐνδιαφέρον του σὲ κανένα ἄλλο θέμα. Μὲ φωνὴ καθαρὴ καὶ σιγανὴ ὁ κ. Οὐέλλς, ἀπαντοῦσε διὰ μακρῶν, μὲ ἐξαιρετικὰ καλὴ θέλησι σ' ὅλας τὰς ἐρωτήσεις ποὺ ἀφοροῦσαν τὴν δυνατότητα ἑνὸς νέου πολέμου.

— Ἐὰν πιστεύω ὅτι θὰ ἔχωμε πόλεμο;—λέγει ὁ κ. Οὐέλλς καθὼς ἐπαναλαμβάνει σκεπτικὰ τὴν ἐρώτησι ποὺ τοῦ ἐτέθη. Φοβοῦμαι ὅτι δὲν βλέπω διὰ ποίου μέσου θὰ κατορθώσωμε νὰ τὸν ἀποφύγωμε. Δὲν νομίζω ὅμως ὅτι ὑπάρχει ἄμεσος κίνδυνος, διότι τὰ κράτη δὲν εἶναι ἕτοιμα. Κανένα κράτος—οὔτε αὐτὴ ἡ Γερμανία τὸν περασμένον Σεπτέμβριον — εἶναι πραγματικὰ ἕτοιμο, κανένα δὲν μπορεῖ ν' ἀντιμετωπίσῃ, τώρα, ἕναν σοβαρὸν πόλεμον. Ἀλλὰ μετὰ τὸ 1940, ὅταν [illegible] εἶναι, [illegible], ὅταν οἱ ἐξοπλισμοὶ θὰ εἶναι πραγματικοὶ καὶ ὄχι ἀριθμοὶ σὲ χαρτιά, τότε ὁ κίνδυνος θὰ εἶναι πολὺ κοντά μας.

— Πῶς βλέπετε ὅτι θὰ μποροῦσε ν' ἀποσοβηθῇ ἡ καταστροφή;

— Μόνον ἡ μόρφωσις, ἡ πραγματικὴ μόρφωσις ἰδίως τῶν κάτω τάξεων ἠμπορεῖ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον. Ἰδοὺ μία θεωρία εἰς τὴν ὁποίαν πιστεύω: Ὑπάρχουν εἰς τὸν κόσμον ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων ποὺ συνδέονται μὲ τὸν κυριώτερο δεσμό: Ὁμιλοῦν τὴν ἰδία γλῶσσα, τὴν Ἀγγλικήν. Ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ ὑπῆρχε δυνατότης μιᾶς πνευματικῆς καὶ πολιτικῆς ἑνώσεως ὅλων τῶν λαῶν ποὺ ἔχουν αὐτὸ τὸν σπουδαιότατο σύνδεσμο. Οἱ λαοὶ ποὺ ἠμποροῦν νὰ ζοῦν μαζύ, νὰ διαβάζουν τοὺς ἰδίους συγγραφεῖς, νὰ παρακολουθοῦν τὴν πνευματικὴ καὶ πολιτικὴ κίνησι μὲ εὐχέρεια, ἠμποροῦν κάλλιστα νὰ συνεννοηθοῦν. Ἡ ἕνωσις αὐτῶν τῶν λαῶν θὰ ἠμποροῦσε νὰ φωνάξῃ: «Νὰ σταματήσουν οἱ πόλεμοι!» καὶ ν' ἀκουσθῇ. Δυστυχῶς, οἱ λαοὶ εἶναι βαθύτατα ἀμόρφωτοι καὶ ἡ ἔλλειψις αὐτὴ εἶναι ἡ αἰτία ὅλων τῶν κακῶν. Εἶναι οἱ ἄνθρωποι ποὺ δὲν ἔμαθαν νὰ σκέπτωνται, ποὺ δημιουργοῦν ἥρωας — ἐδῶ τὰ εὐφυέστατα γαλανὰ μάτια τοῦ κ. Οὐέλλς ἔλαμψαν ἀπὸ εἰρωνεία — καὶ στεφανώνουν τὴν καταστρεπτικήν των δρᾶσι...

— Νομίζετε ὅτι καὶ ἡ Ἀγγλικὴ Αὐτοκρατορία διατρέχει κινδύνους;

— Νομίζω ὅτι τὸ μεγαλεῖον της διατρέχει πράγματι μεγάλους κινδύνους. Φοβοῦμαι ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Αὐτοκρατορία θὰ γνωρίσῃ μία ζωὴν μόνον σὰν τοῦ μυθικοῦ Φοίνικα, ἂν περάσῃ [illegible] μέσ' ἀπὸ τὶς φλόγες...

— Καὶ ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν; ἐρώτησε κάποιος.

— Θ' ἀναγκασθῶ νὰ πῶ τὸ κοινότατο «ἐγὼ πάντα τὸ ἔλεγα». Ἀπὸ τὸ 1920 ἀπὸ τὰ πρῶτα της βήματα, ἐπροφήτευσα τὴν ἀποτυχίαν της. Ἂν ἡ Κ.Τ.Ε. εἶχε γίνει ἕνας μεγάλος οἰκονομικὸς συνεταιρισμὸς καὶ ὄχι ἕνα διεθνὲς πολιτικὸν σῶμα θὰ εἶχε ἀσφαλῶς λύσει πολλὰ προβλήματα. Ὁ ἀγὼν διὰ τὰς πρώτας ὕλας ἔχει προκαλέσει κατὰ βάθος τοὺς περισσοτέρους πολέμους καὶ ἰδίως τὸν πόλεμον τοῦ 1914.

Ἀλλὰ νομίζω ὅτι σᾶς εἶπα ἀρκετὰ πράγματα καὶ ἀρκετὰ δυσάρεστα... προσθέτει χαμογελῶντας ὁ κ. Οὐέλλς [illegible].

— Καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα; τὸν διακόπτομε.. Δὲν θὰ μᾶς πῆτε τὰς πρώτας ἐντυπώσεις σας;

— Ὄχι ἀκόμη. Θὰ μείνω [illegible] ἡμέρες ἀκόμη, τέσσαρες ἢ πέντε, διὰ νὰ μπορέσω νὰ βρῶ καιρὸ νὰ κυττάξω γύρω μου. Ὡς τώρα δὲν πρόφθασα νὰ θαυμάσω τίποτε ἄλλο [illegible]

μου, τὸ ὁποῖον ἐδημοσιεύθη τὸ ...1893. Ἀπὸ τότε, πρέπει νὰ πῶ, ἔχω ἀλλάξει γνώμας...

Ὁ κ. Οὐέλλς σηκώθηκε καὶ τὸν ἀκολουθοῦμε πρὸς τὴν ἔξοδο. Μὲ βῆμα γρήγορο, ὄρθιος, γελαστός, χωρὶς παλτό, φεύγει μόνος του πρὸς τὴν Λεωφόρο Ἀμαλίας. Εἶναι τὰ πρῶτα του ἐλεύθερα βήματα καὶ μέσα στὴν θαυμασία λιακάδα πάει ν' ἀνακαλύψῃ τὰς Ἀθήνας...

Ε. Γ. Β.

ΦΛΥΑΡΙΑΙ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Ὡς εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστόν, τὸ πρῶτον ἀναφερόμενον δένδρον ὑπῆρξε τὸ τῆς Γνώσεως. Μὲ τὸ δένδρο πάλιν διεπιστώθη τὸ τέρμα τοῦ Κατακλυσμοῦ. Μὲ τὸ δένδρο συμβολίζεται ἡ κάθε ἐξέλιξις. Καὶ ἀπὸ τὸ δένδρο ποὺ φέρει ἐντός του ὁ κάθε ἄνθρωπος, ἀρχίζει κατ' οὐσίαν ἡ ζωή του.

Ἐπομένως εἴμεθα ἀρρήκτως συνδεδεμένοι μὲ αὐτό. Ὄχι μόνον διότι θὰ μπορούσαμε νὰ καταλήξωμε, σὰν κι' ἐκεῖνο, σ' ἕνα οἱοδήποτε κούτσουρο. Ἀλλὰ διὰ μυρίους λόγους καί, κυρίως, διότι περιβαλλόμεθα μὲ τὰ πράσινα πέπλα τῆς ἐλπίδος, ἀληθινὰ ὅσον καὶ πλουσιώτατα φυλλώματα.

Ἂν δῆτε ἕνα δασάκι, πενιχρό, σκονισμένο, περίλυπο δὲν θὰ σᾶς κάνει βέβαια τὴν ἐντύπωσι ὅπως ὕστερα ἀπὸ μιὰ ψιλὴ βροχὴ μὲ τὴν ὁποίαν θὰ εὐωδίαζε τὸ χῶμα καὶ ὅλα τὰ φύλλα παστρικά, διαμαντοστόλιστα, θὰ ἐγυάλιζαν.

Ἂν πάλιν δῆτε ἕνα καὶ μόνο δένδρο, ὀρφανό, λησμονημένο, θὰ [illegible] τὴν τρομερή του [illegible] τῆς πλήξεως.

Μὰ ἂν δὲν δῆτε τίποτε; Μπίτ; Κανένα δένδρο; Οὔτε κἂν τὸ ὀρφανὸ καὶ τὸ ἐγκαταλελειμμένο;

Λοιπόν, χωρὶς τὴν στροφὴν τῆς 12 Φεβρουαρίου, ὁ τόπος ὅλος θὰ κατάντουσε σ' αὐτὴ τὴν τελευταία περίπτωσι.

Ἡ ράτσα μας πταίει. Εἴμεθα φθορεῖς τοῦ δένδρου, ἀπὸ παραδόσεως, καθ' ὃ λαὸς ποιμενικός, ἀπὸ ἰδιοσυγκρασίας, καθ' ὃ πυρπολεῖται ἕως κοκκάλου. Δὲν πιστεύομε στὴν σκιά του. Δὲν ἀκοῦμε τὸν ψίθυρό του. Δὲν τὸ θέλουμε, πῶς τὸ λέν.

Οἱ ἄλλοι λαοί, ἀντικαθιστοῦν τὸ ἄγριον δάσος μὲ τὸ ἥμερο καὶ τὰ ἄγρια δένδρα, μὲ τὰ ἥμερα, τὰ καρποφόρα. Βέβαια, ἡ ζούγκλα θὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὴν γεωργίαν καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ στομάχου θὰ ἐπικρατήσῃ, ὡς πλέον ἐπιτακτική. Ἀλλὰ τὸ κακὸ θὰ μετριασθῇ, θὰ περιορισθῇ εἰς τὰ λογικά του ὅρια, θὰ διοχετευθῇ ἐκεῖ ὅπου λιγώτερο μπορεῖ νὰ βλάψῃ.

Ἐδῶ ἐμεῖς τί κάνουμε; Χαλνοῦμε. Γιατί; Ἔτσι. Ἁπλῶς γιὰ νὰ χαλάσουμε. Εἴτε διότι δὲν εἶναι δικό μας, εἴτε ἀκόμη καὶ ὅταν εἶναι δικό μας. Γι' αὐτὸ βλέπομεν ὅτι τὸ δένδρο ἐκεῖ μόνο μένει καὶ προοδεύει, ὅπου ἡ πρωτοβουλία δὲν ἀνήκει στὸν ρωμηόν, τὸν κατ' ἐξοχὴν δενδροδιώκτην.

Ὡρισμέναι ὅμως παρατηρήσεις μ' ἔπεισαν ὅτι στὸν τόπο μας καὶ ἡ γῆ ἔχει προηγούμενα μὲ τὰ δένδρα. Ὄχι μόνον ὁ ἄνθρωπος. Διαφορετικὰ πῶς νὰ ἐξηγήσω ὅτι, δυὸ δένδρα ὅμοια δὲν βρίσκεις πουθενά. Κυττάξετε μιὰ οἱαδήποτε δενδροστοιχία. Καμμιὰ ὁμοιομορφία. Κανένας συντονισμός. Τὸ ἕνα γέρνει δεξιά, τὸ ἄλλο ἀριστερά. Τοῦτο σκύβει, ἐκεῖνο καμπουριάζει. Τὸ παρακάτω ἔχει στρογγυλεμένη τὴν κορφὴ καὶ τὸ ἀντικρυνό του, φαλακρή. Κι' ὅμως προφανὲς εἶναι ὅτι μαζὺ τὰ ἐφύτεψαν, μαζὺ τὰ μεγάλωσαν, μαζὺ τὰ περιποιοῦνται, ἄν...

Ἕνας παρατηρητὴς μοῦ ἔλεγε κάποτε ὅτι αὐτὸ σημαίνει [illegible]. Ὅτι, στὸν τόπο μας, καὶ τὰ δένδρα ἔχουν τὸ δικό τους ἐγώ. Πιθανόν. Ὅλα εἶναι πιθανά. Καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ ἀλήθεια. Ἀλλά, ἔλα πάλι ποὺ εἶναι ἀνυπόφορο νὰ καπιάζῃς γιὰ νὰ παρατάξῃς ἕνα σύνταγμα καὶ νὰ δημιουργήσῃς ἕνα ἄρτιο σῶμα.

Τέλος πάντων, γιὰ νὰ δοῦμε τί θ' ἀπογίνῃ μὲ τὴν καινούργια πνοὴ ποὺ ἐφύσηξε ἐπάνω στὴν νέα δενδροκομικὴ προσπάθεια. Ἡ ἰδέα νὰ φυτέψῃ ὁ κάθε ἄνθρωπος, τὸ δικό του δένδρο, αὐτὴ καθ' αὑτὴν εἶναι ὡραία, πρακτικὴ καὶ ποιητική. Ἀλλά... Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ὁ αἰώνιος πλησίον. Αὐτός, τὸν ὁποῖον πρέπει ν' ἀγαποῦμε, ἐνῶ αὐτὸς οὐδέποτε μᾶς ἀγαπᾷ, ἐνῶ εἴμεθα ὁ δικός του πλησίον. Δὲν λέγω βέβαια ὅτι θὰ τὸ κάνῃ ἐξεπίτηδες νὰ χαλάσῃ ὅ,τι φυτέψαμε. Ἀλλὰ θὰ περάσῃ κοντά, καὶ τὸ μάτι του, τὸ χνῶτο του, ἡ κακομοιριά του, κάποια ζημιὰ θὰ κάνῃ. Θὰ μαράνῃ τὸ καϋμένο τὸ δενδράκι τῆς σκιᾶς, τῆς ἐλπίδος, τῆς χαρᾶς, τὸ δικό μας, τὸ δενδράκι.

Πῶς νὰ μπορούσαμε ν' ἀποτρέψωμε τὸ κακὸ τοῦ βλέμμα, τὸ [illegible] του περασμένου, ὥς ποὺ τὸ δένδρο νὰ μεγαλώσῃ, νὰ μὴ τὸν ἔχῃ πιὰ καμμιὰν ἀνάγκη;

Οἱ Τοῦρκοι... Οἱ Τοῦρκοι [illegible]

Γ. Δ. Κ.

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ

Η ΓΑΛΛΙΑ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ Ν' ΑΠΟΜΕΙΝΗ ΧΩΡΙΣ ΝΕΟΛΑΙΑΝ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΑΣ!

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΡΘΡΑ

ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΒΑΡΑΤΙΕΡ

(Ὁ Παρισινὸς «Χρόνος» εἰς τὸ χθὲς κομισθὲν φύλλον του δημοσιεύει τὸ πρῶτον μέρος σειρᾶς ἄρθρων τοῦ στρατηγοῦ [illegible], τὰ ὁποῖα ὁ μακαρίτης πλέον στρατηγὸς — συνεργάτης, ὡς γνωστόν, τῆς μεγάλης γαλλικῆς ἐφημερίδος ἐπὶ μακρὰ ἔτη — εἶχε παραδώσει εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ «Χρόνου» ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του. Τὰ ἄρθρα αὐτὰ ἡ «Καθημερινὴ» κρίνει σκόπιμον νὰ ἀναδημοσιεύσῃ ἐν μεταφράσει, λόγῳ τοῦ ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος τοῦ παρουσιάζει τὸ θέμα καὶ τὸ περιεχόμενόν των.)

Κατὰ τὴν περίοδον τῆς Ἐπαναστάσεως ἡ Γαλλία εἶχε πληθυσμὸν εἴκοσι ὀκτὼ ἑκατομμυρίων κατοίκων, ὅσον δηλαδὴ ἡ Πρωσσία, ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Ἀγγλία μαζύ. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ Γαλλία ἠδυνήθη ἐπὶ ὁλόκληρον τέταρτον αἰῶνος νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὰς ἐπιθέσεις τῆς συνησπισμένης Εὐρώπης. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μέχρι σήμερον ὁ γαλλικὸς πληθυσμὸς δὲν ἔπαυσεν αὐξανόμενος. Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι ὁ ρυθμὸς τῆς αὐξήσεως αὐτῆς ἦτο ὀλιγώτερον ἔντονος τοῦ ρυθμοῦ μὲ τὸν ὁποῖον ηὐξήθησαν οἱ πληθυσμοὶ τῶν γερμανικῶν κρατῶν. Ἤδη κατὰ τὸ 1870 τὰ κράτη αὐτὰ ἡνωμένα πλέον, φθάνουν τὸν πληθυσμὸν τῆς Γαλλίας καὶ δεικνύουν τάσεις νὰ τὸν ὑπερβοῦν. Τεσσαράκοντα ἔτη ἀργότερον οἱ ἀριθμοὶ μαρτυροῦν ὅτι οἱ ἀντίπαλοί μας ἔχουν ὑπεραυξηθῆ. Ἔναντι τῶν τεσσαράκοντα ἑκατομμυρίων Γάλλων ἡ γερμανικὴ αὐτοκρατορία ἔχει πληθυσμὸν ἑξήκοντα καὶ πλέον ἑκατομμυρίων. Κατόπιν τούτου ἡ Γαλλία διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν αὐστρογερμανικὸν συνασπισμὸν ἠναγκάσθη νὰ ἀναζητήσῃ πλέον τὴν δημιουργίαν ἑνὸς συνασπισμοῦ, νὰ πράξῃ, δηλαδή, ὅ,τι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ναπολεοντείων πολέμων εἶχον κάμει οἱ ἀριθμητικῶς κατώτεροι ἀντίπαλοί της. Ὅπως δήποτε ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ποὺ ἀνεφέραμεν ἡ δημογραφική μας κατάστασις δὲν ἔπαυσε νὰ ἐπιδεινοῦται ἔναντι τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Ράιχ. Οὕτως ἐνῷ ἡ Γαλλία ἔχει σήμερον πληθυσμὸν 41 ἑκατομμυρίων κατοίκων ἡ Γερμανία μετὰ τὰς τελευταίας προσαρτήσεις ἔχει πληθυσμὸν ὑπὲρ τὰ 75 ἑκατομμύρια.

Ἀπὸ τῆς στρατιωτικῆς πλευρᾶς ἡ κατάστασις εἶναι πολὺ περισσότερον σοβαρά, ἀπὸ ὅσον δύναται κανεὶς νὰ ὑποθέσῃ ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν ἀριθμῶν. Διότι, τὸ πολεμικὸν ὑλικὸν ἑνὸς ἔθνους εἶναι τόσον μεγαλύτερον ὅσον μεγαλύτερον ἀριθμὸν νέων ἀνδρῶν διαθέτει τὸ ἔθνος αὐτό. Οἱ ἡλικιωμένοι οἱ ὁποῖοι καταναλίσκουν χωρὶς νὰ παράγουν δὲν ἀποτελοῦν παρὰ βάρος διὰ μίαν χώραν. Σημασίαν δι' αὐτὴν ἔχουν οἱ νέοι, οἱ ὁποῖοι ἐνῷ ἀποτελοῦν τὴν παραγωγικὴν ὁμάδα τοῦ ἔθνους, εἶναι συγχρόνως καὶ ὁ πληθυσμὸς ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὴν ἐπιθετικὴν καὶ τὴν ἀμυντικὴν δύναμιν. Ὁ πληθυσμὸς τῶν νέων ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ αὐξάνεται παρὰ διὰ τῆς σταθερᾶς αὐξήσεως τῶν γεννήσεων. Εἷς λαὸς εἰσέρχεται κατ' ἀνάγκην εἰς περίοδον παρακμῆς ἐὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν γεννήσεων εἶναι ἀντιστρόφως ἀνάλογος πρὸς τὰς ἀνάγκας του διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς του θέσεως. Δυστυχῶς εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν εὑρίσκεται σήμερον ἡ Γαλλία. Αἱ στατιστικαὶ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως κατὰ τῆς ἐλαττώσεως τῶν γεννήσεων ἀποτελοῦν ἀπόδειξιν περὶ τούτου. Ἡ Γαλλία, ἡ ὁποία κατὰ τὸ 1876 ἠρίθμει 1.022.000 γεννήσεις, ἠρίθμησε κατὰ τὸ 1930 μόνον 750.000 καὶ κατὰ τὸ 1937 μόνον 616.000. Ἐντὸς ἑξήκοντα ἐτῶν ὁ ἀριθμὸς τῶν νεογεννηθέντων κατῆλθε κατὰ 400.000 ἐκ τῶν ὁποίων αἱ 134.000 ἀπωλέσθησαν κατὰ τὴν τελευταίαν ἑπταετίαν.

Κατὰ τὰ τελευταῖα 50 ἔτη ἐσημειώθη ἐξαιρετικὴ μείωσις τῆς θνησιμότητος χάρις εἰς τὴν ὁποίαν ὁ μέσος ὅρος τῆς ζωῆς ἀνῆλθεν ἀπὸ 40 εἰς 60 ἔτη. Τὸ γεγονὸς τοῦτο διετήρησεν εἰς ὑψηλότερον ἐπίπεδον τὰς γεννήσεις ἔναντι τῶν θανάτων καὶ ἠμπόδισε τὴν πλήρη ἐκδήλωσιν τῶν θλιβερῶν ἀποτελεσμάτων τῆς μειώσεως τῶν γεννήσεων. Κατὰ τὰ ἔτη 1935, 36 καὶ 37 αἱ γεννήσεις ὑπῆρξαν πράγματι ἀνώτεραι ἀπὸ τοὺς θανάτους κατὰ 42.000.

Ἡ δημογραφικὴ κατάστασις τῆς Γερμανίας εἶναι ὅλως διάφορος. Ἐνῷ ἀπὸ τοῦ 1876 καὶ ἔπειτα ἡ καμπύλη τῶν νέων γεννήσεων ἐν Γαλλίᾳ ἀκολουθεῖ πορείαν πρὸς τὰ κάτω ἡ αὐτὴ καμπύλη ἐν Γερμανίᾳ ἀκολουθεῖ τὴν ἄνοδον καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1910 φθάνει τὰ 2.000.000 γεννήσεων ἐτησίως. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολέμου κατέρχεται εἰς 1.000.000 ἀλλὰ κατὰ τὸ 1920 φθάνει [illegible] 1.700.000. Αἴφνης ὅμως ἡ καμπύλη μεταβάλλεται ἀπ' εὐθείας καὶ κατέρχεται [illegible] εἰς 1.120.000 γεννήσεις διὰ νὰ σταματήσῃ ἐκεῖ εἰς τὸ 1933. Ἐντὸς δεκαπέντε ἐτῶν ἡ Γερμανία εἶχεν ἀπολέσει 600.000 γεννήσεις. Ἡ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 2αν ΣΕΛΙΔΑ

ΦΛΟΓΕΣ ΠΟΛΕΜΟΥ, ΦΛΟΓΕΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΜΑΝΤΩ, Η ΚΑΠΕΤΑΝΙΣΣΑ ΤΟΥ 21

(ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ)

25ον

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ Κ. ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΑ

Ἕνας χρόνος κ' εἶχε περάσει, σὰ μιὰ στιγμή, ὅταν ἔφτασε στὴν Τῆνο, πρὶν νάβγῃ ὁ Μαῦρος τὸ μεγάλο [illegible] τοῦ ξεσηκωμοῦ. Μιὰ ὑδραίικη γολέτα, ποὺ εἶχε βρεῖ πρίμο τὸν καιρὸ ἔφερε τὰ μαντάτα: Ἐπανάσταση στὴν Καλαμάτα μὲ τὸν Κολοκοτρώνη, τοὺς Μανιάτες καὶ τοὺς Μεσσήνιους ἀρχηγούς· ἐπανάσταση στὰ Καλάβρυτα μὲ τὸ Σωλιώτη καὶ τοὺς Ζαΐμηδες· ἐπανάσταση στὰ νησιὰ μὲ τοὺς μεγάλους καραβοκύρηδες. Ὁ Μαῦρος, καβάλλα στὸ μουλάρι, ἔφτασε ἀπ' τὸ λιμάνι, στὸ [illegible], στὸ σπίτι, νὰ δώσῃ στὴ Μαντὼ τὴν εἴδηση. Τὴ βρῆκε στὸ περβόλι, τὸν ἴσκιο μιᾶς μεγάλης [illegible], νὰ διαβάζῃ ἕνα βιβλίο, ποὺ τῆς εἴχανε φέρει ἀπὸ τὸν καιρό, τυπωμένο στὸ [illegible] κι' ἀφιερωμένο στὸ Σοῦλι καὶ στοὺς ἀγῶνες του. Οἱ ἡρωϊκὲς μορφὲς τῆς Μόσχως καὶ τῆς Χάϊδως τῆς σήκωναν τὸ νοῦ, τῆς ἄναβαν τὴ φαντασία:

— Μαντώ, τῆς φώναξε λαχανιασμένος ὁ γέροντας—[illegible] στὸ περβόλι: Δόξασε τὸν παντοδύναμο! Τὰ παλληκάρια ἔρριξαν τὸν κύβο εἰς τὸ ἀβάκιον τῆς ἱστορίας. Ἐσηκώθησαν τ' ἅρματα εἰς τὸν Μοριὰ καὶ τὰ νησιὰ καίγονται!

Κ' ἐπειδὴ τὸν κύτταζε βουβή, σαστισμένη, [illegible], τῆς ἐξήγησε:

— Πλοῖον ὑδραίικον ἔφερε τὴν εἴδησιν, ἐτούτην τὴν αὐγήν, εἰς τὸν λιμένα.

Τῆς Μαντῶς κόπηκε ἡ πνοή:

— Θεῖε μου! Πρόλαβε νὰ πῇ κ' ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν καταφίλησε μὲ κλάματα. Ἀπὸ χλωμή, τοῦ θανάτου, ποὺ ἦταν, γίνηκε ξαφνικὰ ὁλοπόρφυρη: Μακρὰν αἱ [illegible] τῆς ἱστορίας! Φώναξε, πετῶντας τὸ βιβλίο γιὰ τὸ Σοῦλι, ποὺ τὰ φύλλα του σκορπίστηκαν στὸν ἀέρα καὶ πετοῦσαν σὰν περιστέρια, ἀνάμεσα στὶς λεμονιὲς τοῦ κήπου: Πατρίς!... Θρησκεία!... Ἐκδίκησις!... Νὰ φύγομεν εἰς τὴν στιγμήν, θεῖε μου! Διψῶ διὰ μίαν ἡμέραν μάχης, ὅπως ἄλλαι γυναῖκες διὰ μίαν νύκτα χοροῦ!...

Καὶ στὰ μάτια της λάμπει ἡ ἀπόφασις γιὰ τὶς μεγαλείτερες θυσίες. Ὁ Μαῦρος ὅμως θέλει ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τὰ θεῖα. Στὴ στιγμὴ [illegible] πρὸς τὸ ἐκκλησάκι ποὺ ἤτανε στὴν ἄκρη τοῦ ἐλαιῶνα, νὰ δεηθοῦν γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ μεγάλου ἀγῶνα. Ἀπάντησαν τὸν Ὑάκινθο στὸ γύρισμα ἑνὸς μονοπατιοῦ. Τὰ νέα εἴχανε φτάσει ὡς τὰ [illegible] κ' ἐρχότανε, τρεχάτος, νὰ τὰ φέρῃ στὴ Μαντὼ καὶ στὸ Μαῦρο. Καινούργια φιλιὰ καὶ καινούργια κλάματα. Ἔτσι φτάσανε στὸ ἐκκλησάκι, γονάτισαν κι' ἄκουσαν τὸ Μαῦρο, μ' ἄκρα κατάνυξη, νὰ δέεται στὸν παντοδύναμο νὰ εὐλογήσῃ τὰ ὅπλα τῶν ραγιάδων.

Τὴ νύχτα ἡ Μαντὼ δὲν κοιμήθηκε. Ἔγραψε στοὺς [illegible] τῶν Κυκλάδων καὶ πρὸ πάντων στοὺς Μυκονιάτες νὰ ἑτοιμασθοῦν τὸ γρηγορώτερο ν' ἀκολουθήσουν μὲ καράβια, [illegible], μὲ σπαθιά, τὸ μεγάλο κίνημα. Τὰ χαράματα κατέβηκε ὁ Ὑάκινθος στὸ λιμάνι, ἔδωσε τὰ γράμματα σὲ [illegible], [illegible] γιὰ τὴ Μύκονο, κ' ἔφυγε νὰ πάῃ στὸ [illegible]. Ἡ Μαντὼ τὸν [illegible] τρεῖς μέρες. Ἄμα ἡ Ζαχαρούλα τὴν εἶδε νὰ φεύγῃ ἀπὸ σπίτι της τῆς ἦρθε ἄλλο πρᾶμα!

— Γιὰ κάθησε ἐδῶ, εἶπε, ξαφνικά, γιὰ καλὸ δὲν εἶναι, θυγατέρα!.. Κάποια [illegible].

Ἡ Μαντὼ πίστευε πὼς ἦταν ἡ στιγμὴ νὰ ἐξηγηθῇ μὲ τὴ γρηά της. [illegible]

[illegible]. Μὰ γελάστηκε. Ἡ γρηὰ τὴν ἄκουσε μὲ προσοχή, γιὰ νὰ ξεσπάσῃ:

— [illegible], μὲ ἄλλους λόγους, θηλυκὸς [illegible], θυγατέρα! Καὶ [illegible] μὲ κινδύνους. Καὶ τώρα ἄλλο δὲν ἔχομε νὰ κάνῃς παρὰ νὰ ρίξῃς τὸ δόλιο [illegible] μας εἰς τὴν ταραχὴ καὶ [illegible]. Ἀλλὰ δὲν σ' ἀφήνω νὰ τὸ ξαίρῃς!...

Καὶ τραβήχτηκε στὴν κάμαρά της [illegible]. Τὸ ἄλλο βράδυ, γιὰ μεγάλη της [illegible], βλέπει νὰ φτάνουν, ὁ ἕνας ὕστερ' ἀπὸ τὸν ἄλλον, ὅλοι οἱ [illegible] τοῦ νησιοῦ, Μπάηδες καὶ Καμπάνηδες καὶ Παξιμαδάδες καὶ Βαλέτηδες καὶ Μπαρμπαρίγηδες καὶ Μπατίδες κι' Ἀλοΐσιοι καὶ [illegible] κι' Ἀρταινοὶ καὶ [illegible]. Γέμισε ὁ μεγάλος ὀντὰς ἀπὸ φεσάκια [illegible] καὶ βράκες, ἀπὸ μορφὲς [illegible], ἀπὸ [illegible] καὶ μουστάκια [illegible]. Ὁ Μαῦρος ἦταν [illegible]. Οἱ τρόποι τῆς Ζαχαρούλας τοῦ φαίνονταν καὶ ξεγνοιάζανε, σὲ μιὰ γωνιά, δὲν τοῦ [illegible]. Φοβόταν μὴν τύχῃ καὶ τὰ χαλάσῃ ὅλα μὲ [illegible]. Καὶ κάθισαν κοντά της, [illegible] στὴ μέση. Ἡ Μαντὼ ἔλαμπε μ' ὅλα τὰ [illegible] καὶ τὴν ὀμορφιά της. Ἡ μορφή της, κάτω ἀπὸ τὶς [illegible] τῶν πολυελαίων, ἔφεγγε σὰν [illegible]. Ἡ φλόγα τοῦ πιὸ [illegible] ἔκαιε στὴ ματιά της. Ὁ Ὑάκινθος, ἀπὸ τὴν ἀντικρυνὴ πλευρὰ τοῦ ὀντά, μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια, τὴν ἀγκάλιαζε μ' ἕνα βλέμμα, γεμᾶτο θαυμασμὸ καὶ λατρεία. Μιὰ στιγμὴ πρὶν καθήσουν οἱ [illegible] τὸν εἶχε ζυγώσει, γιὰ νὰ τὸν ρωτήσῃ μὲ χαμηλὴ φωνή:

— Εἶναι ὅλα ἕτοιμα;

— Ὅλα!

— Ἔχω [illegible] ἑξήντα, [illegible], παλληκάρια! Καὶ θ' ἀκούσῃς, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, ὁποῖον πάταγον γνωρίζουν νὰ κάμουν!

Ἅμα κάθισαν οἱ [illegible] κι' ἄρχισαν νὰ [illegible] οἱ [illegible], ὁ Μπάος, ἕνας [illegible] καὶ [illegible], σηκώθηκε γιὰ νὰ πῇ:

— [illegible] ἀπὸ τὴν [illegible] Μαντώ, [illegible] ν' ἀκούσωμεν ἀπὸ αὐτὴν καὶ τὸν [illegible] τῆς [illegible], ἀγκαλὰ καὶ ὁ [illegible] Μαῦρος κάτι ἐψιθύριζεν εἰς ὅλους ἡμᾶς, [illegible].

— Γέροντες τῆς [illegible]! Ἔκαμε μὲ φωνὴ [illegible] ἡ Μαντώ. Ἡ μεγάλη ὥρα ἔφθασε, νὰ τη! Οἱ [illegible] τοῦ πολέμου διὰ τὴν ἐλευθερίαν [illegible] εἰς τὸν Μοριὰν [illegible]

Οἱ [illegible]